

PAŃSTWO KAROLA
WIELKIEGO

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii w szkole ponadpodstawowej w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Beata Falkowska
Jadwiga Iwanowska
Jan Bielecki
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Państwo Karola Wielkiego

Klasa/czas trwania:

1/45 minut sala z dostępem do komputerów dla uczniów

Cele:

Po lekcji uczeń:

- wskazuje zasięg państwa Franków za panowania Karola Wielkiego;
- charakteryzuje reformy w dziedzinie zarządzania państwem;
- opisuje znaczenie renesansu karolińskiego;
- wyjaśnia ideę cesarstwa w czasach Karola Wielkiego.

Metody/techniki/formy pracy:

- metoda aktywizująca – praca w grupach z wykorzystaniem TIK.

Środki dydaktyczne:

- podręcznik oraz e-podręcznik.

Opis przebiegu lekcji:

1. Nauczyciel zadaje pytania dotyczące okoliczności powstania państwa Franków oraz przejęcia władzy przez Pepina Krótkiego.

Następnie nauczyciel przechodzi do nowego tematu, wskazując główne cele lekcji (NaCoBeZu).

Rozpoczyna od materiału z e-podręcznika Dlaczego króla nazywamy królem, czyli o mocy Karola Wielkiego: <https://epodreczniki.pl/a/D8KiCM53A>.

2. Prowadzący dzieli klasę na grupy i przydziela zadania (warunkiem realizacji zadania jest dostęp do komputera z internetem dla każdej grupy).

Grupa I

Przygotujcie informacje dotyczące podbojów prowadzonych przez Karola Wielkiego.

Odpowiedzcie na pytania: Z kim prowadził wojny Karol Wielki? Jakie terytoria podbił?

Jaki był zasięg państwa Franków za jego panowania? Skorzystajcie z informacji

w podręczniku oraz internecie: <https://epodreczniki.pl/a/D8KiCM53A>.

Grupa II

Przygotujcie się do wystąpienia dotyczącego reform wewnętrznych wprowadzonych

w państwie Karola Wielkiego. Jakie nowe urzędy centralne i terenowe powołał? Jakie

były kompetencje tych urzędników? Jakie były zasady reformy monetarnej i jakie znaczenie miała dla gospodarki państwa?

<https://epodreczniki.pl/a/D8KiCM53A>.

Grupa III

Przygotujcie się do wystąpienia dotyczącego koronacji cesarskiej Karola Wielkiego. Kiedy nastąpiła, w jakich okolicznościach? Jaka była reakcja Bizancjum na to wydarzenie?

<https://epodreczniki.pl/a/D8KiCM53A>.

Grupa IV

Przygotujcie się do wystąpienia dotyczącego reform w dziedzinie kultury w czasach panowania Karola Wielkiego. Co wchodziło w zakres siedmiu sztuk wyzwolonych? Jakie znaczenie miało powołanie szkoły pałacowej? Którzy uczeni działali w otoczeniu Karola Wielkiego? W jaki sposób zreformowano pismo i łacinę? Gdzie znajdowała się ulubiona kaplica Karola Wielkiego (opiszcie jej wnętrze na podstawie ilustracji).

Grupa V

Przygotujcie się do wystąpienia dotyczącego rozpadu państwa Franków po śmierci Karola Wielkiego. Kiedy i dlaczego do niego doszło? W jaki sposób podzielono państwo Franków? Czy godność cesarska została zachowana? Skorzystajcie z informacji w podręczniku oraz Internecie.

Rozpad cesarstwa Karolingów:

<https://epodreczniki.pl/a/D19OHTWPA>.

3. Po upływie wyznaczonego czasu (10 minut) grupy prezentują efekty swojej pracy. Nauczyciel pokazuje odpowiednie treści na rzutniku.

4. Jako podsumowanie lekcji uczniowie wykonują zadania:

■ zadanie 28 i zadanie 38:

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Materialy/Zbiory_zadan/Matura_Zbi%C3%B3r_zada%C5%84_Historia_cz_I.pdf;

■ zadanie 4:

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2016/formula_od_2015/MHI-R1_1P-162.pdf;

■ zadanie 5:

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2018/formula_od_2015/historia/MHI-R1_1P-182.pdf.

Komentarz metodyczny

W grupie III mogą być uczniowie ze SPE (np. niedowidzących, z niepowodzeniami edukacyjnymi, ze zmian środowiska edukacyjnego – wszystkich dla których przygotowanie w krótkim czasie zbyt wielu informacji byłoby trudne). Grupa IV to uczniowie zdolni.